

Novine prihajajo vsako nedelo. Cena pri skupnem naslovi doma 25 D., na posamezni naslov 30 D., M. List na skupni naslov 10 D., na posameznoga 15 D., čí se cela naročnina naprej plača do konca juná. Prek toga časa je naročnina za 5 D. vekša. Amerikanci plačajo za Novine, M. List 4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije i Južne Amerike. Prek mej države v Evropo je cena na leto 75 D. Plačajo se v Črensovcih na upravnistvi, naročijo se v Tiskarni Panonija M. Sobota.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Priloga : M. List s kalendarom Srca Jezušovoga

Izdajateo : KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Uredništvo in upravništvo M.-Sobota, Koldvorska 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popústa za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 1.50 D., v „Poslanom“ 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Manifest Njegovoga veličanstva krala Aleksandra I.

Mojemi dragomi narodi! Vsem Srbom, Hrvatom i Slovencom!

Najvišise narodno i državno dobro i njúva bodočnost mi zapovedavlejo, da se kak vladar i kak sin te zemle obračam naravnoč na narod, i da njemi odkrito i iskreno povem to, ka mi v zdajšnjem časi nalaga moja vest i moja ljúbezen do domovine.

Prišao je čas, gda med narodom i kralom nemre i nesme biti več posrednika. Po toliko prestani trúđaj i tolikom trpljenji, štero sam pokazao v izvršavanji svojih visokih dužnosti, je moja dúšo trgalo obvípano zvanje naših narodnih vnožin, delavnih i rodolúbniha, pa túdi izmučenih, štere so vodjene po svojoj naravnoj i zdravoj sodbi že davno videle, da se nemre več iti po poti, po šteroj se je šlo do zdaj.

Moje čakanje, kak túdi čakanje naroda, da bo razvoj našega notranje-političnoga življenja prinesao vreditev i sporazmenje prilik v državi, se je ne spunilo. Parlamentarno delo i vse naše politično življenje dobivata čiduže bole negativen pečat. Od toga ma narod i država za zdaj samo škodo. Vse hasnovite ustanove v našoj državi, njúvo napredúvanje i razvoj vsega našega narodnoga življenja so prišle s tem v nevarnost. Od takšega nezdravoga političnoga stanja v državi ne trpi samo znotrašnje življenje i napredúvanje, nego túdi vreditev i razvoj zvúnešnjih odnošajov naše države kak túdi okrepitev našega ugleda i spoštovanje v drúgi državaj.

Parlamentarizem, ki je kak politično sredstvo po tradicijaj mojega nepozabnoga oče ostao túdi moj ideal, so začnole zasleplene politične strasti zlorabiti v takšoj meri, da je postano zapreka za vsakše plodovito delo v državi. Žalostne svaje i dogodki v Narodnoj skupščini so premknili v narodi vero v hasnovitost te ustanove. Porazmenje pa túdi najbolje navadni odnošaji med strankami i osebami so postanoli popunoma nemogoči. Namesto, da bi parlamentarizem razvijao i krepčao dúh narodnoga i državnoga edinstva, začjenja — takši, kakši je — voditi do dúševni podrtij i državnoga razedinjenja.

Nova vlada.

Obednim z manifestom ali proglasom na narod, je Nj. Veličanstvo kral imenúvao túdi novo vlado na den 6. januara. Nova vlada je sestavljena iz zastopnikov naše vojske, zastopnikov lúdstva strokovnjakov.

Novi ministri so :

Pera Živkovič, ministrski predsednik, general, komandant kraleske garde, ne pripade nikšoj stranki.

Nikola Uzunovič, prle že večkrat ministerski predsednik je pripadao dozđaj radikalnoj stranki.

Dr. Anton Korošec, železnički minister, je bio že túdi prle

železnički minister i je v najžmetnejši časaj naše železnice v red spravo.

Dr. Marinkovič, zvúnesnji minister, do zdaj v demokratskoj stranki, nego z Davidovičom sta se ne dobro razmila.

Dr. Stanko Švrljuga, finančni minister, do zdaj direktor hrvatske eskomptne banke i predsednik zagrebečke borze.

Boža Maksimovič, minister za prosveto, poslanec.

Dr. Milan Srškič, minister pravde, poslanec.

Dr. Frangeš, minister za kmetijstvo, do zdaj univerzitetni profesor v Zagrebi i poznani

Sveta moja dužnost je, da z vsemi sredstvi čúvam državno i narodno edinstvo. Odločeni sam, da to dužnost izpunim brez pomišljanja do konca.

Čúvati narodno edinstvo i državno ceto, to je najvišisi cil mojega vladanja i to mora biti túdi najvišisi zakon za mene i za svakoga. To mi nalaga moja odgovornost pred narodom i pred zgodovinov; to mi nalaga ljúbezen do domovine i spoštovanje proti neštevilnim dragocenim žrtvam, štere so spadnole za te ideal. Iskati vrástvo proti toj nevoli z zdajšnjimi parlamentarnimi spremembami vlade ali pa z novimi zakonodajnimi volitvami, bi pomenilo zgúblati dragi čas z nehasnovitimí poskušnjami, zavolo šterih smo zgúbili že nikelko zadnjih let.

Iskati moramo novi način dela i pripravat nove poti.

Vúpam se, da bodo v tom resnom časi vsi Srbi, Hrvati i Slovenci razmili to iskreno reč svojega krala i da bodo oni moji najvernejši pomočniki pri mojih prišestnih naporaj, šteri majo samo eden cil, da se v najkračšem časi dosegne vstvaritev tistih ustanov, tiste državne upravi i tiste državne

vreditve, štera bo najbolje odgovarjala splošnim narodnim potrebam i državnim haskom.

Zavolo toga sam odločo i odrejam :

Ustava kraljevine Srbov, Hrvatov i Slovencev od 28. junija 1921 se razveljavi. Vsi državni zakoni ostanejo v veljavi, dukeč se po potrebi z mojim ukazom ne bodo prekinoli. Na isti način se bodo v bodoče stvarjali túdi novi zakoni.

Narodna skupščina, zvoljena 11. decembra 1927 se raspústi.

S tem, da sporočam to svojo odločitev svojemi narodi, naročam vsem oblastvom v državi, da se po njoj ravnajo, vsem i vsakomi pa zapovem, da se njoj pokorjavajo.

Aleksander s. r.

strokovnjak za polodelstvo.

Dr. Drinkovič, minister za socialno politiko i namestnik ministra za trgovino, poznani hrvatski politik.

Dr. Alaupovič, minister za vere, do zdaj podpredsednik državnoga sveta.

Dr. Krulj, minister za zdravje.

Stefan Savkovič, minister za pošte.

Laza Radivojevič, minister za šume i rudnike.

Stefan Hadžič, general, minister vojske i mornarice.

Nova vlada bo skrbela i delala v prvom redi, da se zbogša naše gospodarstvo v državi.

Vladarova reč novim ministrom.

Beograd, 6. jan. Po imenúvanji nove vlade je krao ministre približno etak nagovoro :

Gospodje ministri!

Čiravno sam se trúdo, da bi se najšla rešitev, štera bi omogočila složno delo za okrepitev države i za splošno dobro

naroda, se je pri dozđajšnjih mojih razgovorih pokazalo, da je takša rešitev v zdajšnjih političnih razmerah izkljúčena.

Zato sam skleno, ka sam že v svojem manifesti objavio narodi, da spremenim upravni način, odstranim težave i poiščem vrástvo

za nevole v državi i narodnom življenji . . .

Kak edino meni odgovorni ministri predstavate zdaj vsakši v svojem resori najvišišo državno autoriteto.

To autoriteto oblasti morate tak vi, kak vaši podarejeni visoko čuvati i skrb meti na to, da bo pri vsakšoj priliki spoštovana.

To dosegete na te način, če se bote strogo držali državnih zakonov i prepovetn vsakšo njüvo izigravanje kak tüdi njüve najmenše kršitve . . .

Na te način se dosegne popuno zavüpanje naroda proti organom oblasti i zavlada čütenje,

Zakon o kraljevskoj oblasti i vrhovnoj državnoj upravi.

(Najvažnejše določbe.)

Kral je nositelj vse oblasti v državi. Kral izdava i proglašava zakone, postavlja uradnike i vse vojaške čine. Kral je zapovednik vse sile. On davle rede i druga odlikovanja (čl. 2.)

Kral lahko odpüsti vsa kazenska dejanja posameznikom ali pa većim naednok. (čl. 3.)

Kral predstavlja državu v vsej njenih odnošajih z drugimi

Zakon o čuvanju javne varnosti i reda v državi.

(Najvažnejše določbe.)

Te zakon je jako oster i obravnava vsa dejanja proti državi ali državnim oblastvom, ka se kazni s smrtjov ali ječov 20 let.

Se spadajo :

Pisanje, tiskanje i širjenje knjig, novin, plakatov, štere hujskajo proti državi ali državnoj oblasti. Ravnotak tüdi itakša pro-

da se v našoj državi vlada s popunov zakonitostjov, pravičnostjov i enakostjov.

V pričaküvanji, da budete čuvali edinstvo naroda i gojili složnost, ednakost i ravnopravnost vsej Srbov, Hrvatov i Slovincov . . . da začnete z resnim delom, vas pozivam gospodje ministri, da me z vestnim spunjavanjom svojih dužnosti podpirate pri velkom deli zadobrobit i napredek naše kraljevine i za bogšo bodočnost našega naroda i da budete vsigdar meli pred očmi, da je služba narodi najvišiši zakon.

ALEKSANDER s. r.

državami. Kral napoveda vojno i sklepa mir. (čl. 4.)

Kral imenüje predsednika i i člane ministrskoga sveta, štéri so neposredno podrejeni krali. Število ministrov določi kral. (čl. 15.)

Ministri so odgovorni krali, kral sme obtožiti ministre. (čl. 16.)

Sodna oblast v vsej državi se vrši v imeni krala. (čl. 20.)

paganda z rečjov ali s pismom, da bi se red v državi spremeno s silov ali strahovanjom. (čl. 1.)

Zveze s kakšimi osebami ali društvi izven države z namenom, da bi se od tam dobila kakša pomoč za spremembo zdajšnjega stanja v državi. (čl. 1. 5.)

Shodi.

Prepovedani so vsi shodi pod milim nebom ali v zapretom

prostori kak tüdi vsi sestanki če nemaju dovoljenja od oblasti.

Shod ali sestanek se mora javiti najmenje tri dni prvle političnoj oblasti. Što bi delao inače se kazni s tremi meseci zopora i s penezi do 5000 Din. (čl. 5.)

Uporaba vojske.

Či bi bilo potrebno, da se zavolo zdržavanja reda mora v kakši kraj poslati vojaštvo, je

Proti postopačom.

Osebe, štere se klatijo, pijančüjejo, se potepajo i nemrejo dokazati, da se s kakšim poštenim poslom živijo, se kaznüjejo

Na vsak shod ali sestanek pošle pristojna politična ali policijska oblast svojega komisara, štéri ma dužnost raspüstiti shod, če se na šteriko!i način krši zakon.

dužna vsakša hiža, da na svoje stroške vzdržuje vojsko.

Občine i oblastne samouprave.

Vse občinske uprave v vsjoj državi so z dnešnjim dnevom raspüšćene. Čl. I.

V Beogradi, Zagrebi, Ljubljani bodo postavljeni na kraleski ukaz i na predlog ministra za notranje zadeve nove občinske

uprave (Čl. II.).

Občinske komisare po vesnicaj postavi veliki župan (Čl. III.).

Oblastne skupščine i odbori henjajo delovati. Njüve posle prevzemejo oblastni komisari ki se včasi imenüjejo.

Kak se te zakon tolmači?

Beograd, 6. jan. V notranjem ministrstvi je bila seja kak se najte zakon tolmači. Sklenjeno je bilo, da imenüje veliki župan za komisare občin dozđajšnje župane, če so bili do zdaj na svojem mestu kak trbe. Tak, da bo-

mo meli v bodoče izvećine dozđajšnje župane za komisare, razen če so štéri s svojim nerednim delom toga ne vredni gratali.

Ravno tak bodo pri oblastni sbupščinaj izvećine dozđajšnji pred sedniki imenüvani za komisare.

Narodna skupščina zapreta.

V Beogradi se nahaja jako malo poslancov. Narodna skupščina je zapreta i zastražena,

samo svoje privatne reči sme vsakši nesti iž nje.

Kak je po državi?

Po celoj državi vlada red i mér. V Beogradi so po vsej vullicaj nabiti kralovi manifesti i pred njimi stojijo velke trume lüdi i čtejo kralov razglas. Vnogi odobravajo rešitev državne krize i postavitev nove vlade i izražajo vüpanje, da se bo od zdaj naprej

delalo na gospodarskom ozdravljenji države.

V Zagrebi i na vsem hrvatskem z navdüşenjom pozdravljajo novi položaj. Hrvatski ministri so prišli 7. januara že v Zagreb i ostali nikelko dni tam. Krali so bile poslana od različ-

PO JOS. JURČIČI:

Sosedov sin.

Polnoč je minila. V hiži je bio poleg betežne France doktor z očom i materjov. Čakali so. To noć se je melo odločiti.

Na dvorišči je bilo već kol. Na edni je ležao mladi človek, z obema rokama se je držao za glavo i gledao proti dveram. Gđa je gde kaj zružilo, ali so pa zaškripale kakše dveri, vsigdar se je napou zdigno i je bojeće gledao proti hiži. Samo ednok je čüo dvojne moške stopaje. Skočo je s kol i se postavio v senco poleg klavterskih drv. Prišla sta Smrekar i doktor, stara vertinja njima je pa svetila. Mladoga človeka, štéri je stao v senci za drvami so tej trije od posveta ne vidli. Bio je to Brašnarov Števan. Vido je, da se Smrekarove oči veselo bleščijo i čüo je, da je doktor na konci ešće kratko povedao: „Zđaj nega nikše nevarnosti već“.

Veseli je gratao, da bi najraj skoćo pred nje i zakrićao, nego premagao se je.

XXIX.

Gratala je zima. Po krajini je ležao bole do kolena visiki sneg. Od petka do nedele je neprestanoma šlo i drevje v Smrekarovom sadovnjaku je gratalo vse belo. Žmeten moker sneg je pogtbaio vejke k zemli, i ka je bilo

slabejšega je žalostno spotreto viselo.

Smrekar je stao sredi škegnja s črevlami v globokom snegu. Poćasi je kadio iz pipe i velevalo hlapci kak i gde vse naj z dugim šćapom, z veja strosi sneg, da se ešće već vejk ne šćeše od stebila. Vsakša vejka se njemi je milila.

V hiži sta sedeli mati pa Franca. Poznala se njoj je ešće bolezen na obrzi i pod očmi. Vse se je pa včasi spremenilo od tistoga ćasa kak je prišla Franca nazaj domo. Med roditeloma i hćerjov je gratalo po znamom nesrećnom dogodki šćista naćiše razmerje. Vse to je v velkoj meri napravila tüdi hćerina bolezen i straj roditelov, da jo zgübita. Oća njoj je nigdar nej naprej prineso, zakaj je pobegnola od zdavanja. Nego ešće čiduže nikam prijazen je bole graćüvao proti njoj, pa tüdi proti hlapcom i deklam.

Mati je po nikelko dnevaj malo povedala hćeri, zakaj je vse to napravila. Zakaj je nej raj prvle vse to njoj kak materi povedala i vse bi se naći zgodilo.

Dnes sta sedeli obe v hiži, vsakša pri ednom okni. Hći je šivala, mati se je pa že precü ćasa mantrala nekaj s prejav, ka se njoj je smela. Samo ednok pa, gđa je nikelko gledala skoz okno se obrne proti Franci i pravi:

„Glej, glej, s kom oća gući!“

Franca pogledne skoz okno, pa se včasi obrne; povesi glavo nazaj k šivanji i zardi v lice. V snegu je stao Smrekar, meo edno nogo naslonjeno na jablan i se pogovarjao s sosidovim sinom Števanom.

Mati je začnola naprej delati s prejav i si je gotovo kaj lepoga mislila, ar je okolik vüst plavao kak mali smej. Franca je ešće poglednola kratko skoz okno, gde je oća ešće zmerom gućao s Števanom.

„Sta že kaj gućala z očom?“ pita mati hćer.

Hći pogledne nikelko mater i jo pita: „Ka?“

„Vej pa znaš ka. Pogled samo malo vö. Vej pa meni vendar lahko poveš, da sam ti mati. Vidiš, kak bi lepo bilo, če bi mi vsigdar vse povedala! Ti je ešće nika ne pravo oća?“

„Nikaj“ odgovori Franca bole tiho i sramežljivo.

Mati je nikelko ćasa ešće prela, na to pa pravi: „Vesela boj pa moli, da maš tak dobroga oćo! Vćera sva si gućala i vse bo prav tak kak je boža vola!“

XXX.

I resan, po trej letaj je bilo že vse prav i kak je bila boža vola. Samo stari Brašnar je ne već vina

pio, nego je že poldrugo leto počivao tam, gde ga je nišće ne već rabo za tožbe, delanje pisem i za mešetarenje.

Bilo je palig senje v bližnjem trgi. Pred Smrekarovov hižov je stao poleg voza v vsakdanešnjoj obleki i se smejaio malomi dveletnomi deteti, štéro je lovilo za njegovo pipo i bić. „Kam ide ajta?“ pita Smrekar dete. „Senje“. „Bi šo ti tüdi?“ pita mladi mož naprej, štéri je ravno stopo iz hiže v svetešnjem obleći. Bio je to Števan, mož Francin i oća deteta. Dete ga je skoro ne spoznalo v novom obleći i se je obrnola proti staromi Smrekaru. Stari se je zadovoljno smejao: „Raj ma dedeka kak ajteka.“

Med tem je prišla že tüdi mlada mati Franca iz hiže lepo napravljena i se sedala na kola poleg Števana. Smrekar je ešće nikelko reći povedao Števanu kak naj küpüje na senji, na kaj naj najbolje pazi, komi nesmi posoditi penez i od koga ma ešće kaj terjati. Smrekarica je pa med tem nesla dete od mlade matere France i je premotila, da je ne jokalo, gđa so se pelali naprej.

Stari sosed, štéri je šo mimo, si je pa pogućao: „Vidiš, kak se ti zđaj vse samo rado ma!“

Konec.

ni strani države telegrami, v štiri se njemu zahvaljujejo, da je v pravom času tak odločno vzel državno vodstvo v svoje roke.

V Sloveniji so vsešerom novo vlado toplo pozdravili z vupajom, da pridemo ednok do rednoga plodovitoga deia, šteroga je naša država tak jako potrebna.

NEDELA.

(Po Trej kralaj prva. Evang. sv. Lukača 2, 42—52) Gda je bio Jezuš dvanajst let star, šli so njegovi starši v Jeruzalem poleg navade svetešnjega dneva. Gda so se pa po spunjenih dnevaj povrnoli, ostanolo je dete Jezuš v Jeruzalemi i roditeli njegovi so to nej v pamet vzeli. Štimajoči pa, da je gde med potnimi tovariši, šli so eden den hoda i ga iskali med rodbinov i med znanimi. Gda so ga pa nej najšli, povrnoli so se v Jeruzalem i ga iskali. I zgodilo se je, da so ga najšli po tretjem dnevi v cerkvi sedečega na sredi med vučenimi štere je poslušao i spitavao. Čūdūvali se se pa vsi, šteri so ga poslušali, razumi njegovomi i odgovorom njegovim. Gda sta ga pa zaglednola, sta se zavzela; i njegova Mati njemi je pravila: „Sinek, ka si nama tak včino? Glej, oča tvoj i jez sva te z žalostjov iskala“. I pravi njima: „Ka je, da sta me iskala? Ali sta nej znala, da moram biti v tistom, ka je očé mojega?“ I ne sta razmila reči, štere njima je gučao. I šo je ž njima, prišeo v Nazaret i njima je bio pokoren. Mati njegova je pa zdržavala vse te reči v srci svojem. Jezuš je pa rasao v modrosti i starosti i milošči pri Bogi i pri lūdej.

Murska Sobota.

— Na kraleski rojstni den je priredilo Kolo Jugoslovanskih sester božičnico za siromaško lūdsškošolsko deco. Obdarovanih je bilo 211 učenecov z obūtvijov, perilom oblekov i pečenjom, za štero se vodstvo osnovne šole na tom mestu v imeni dece društvi najsrčnejše zahvaluje.

Slovenska krajina.

— Delavci za Nemčijo. Den na den hodijo spitavat vnoči lūdje, kak je z delom v Nemčiji, ali se že lahko vpišejo ali je že kaj prišlo novoga iz Nemčije i tak naprej. Povemo: da so Nemci zaprosili vsega iz naše krajine za deset jezero delavcov. Najprve je bilo sporočeno pet jezero i po tom ešče pet jezero vsega teda 10 jezero. Kelko ji v našoj krajini ne bi mogli najti, bodo jemali iz drugih krajin. Zato se pri tak velkom broji naj ne bojijo naši lūdje, da bi ne prišli na vrsto. Samo na to naj se vsakši priprav, da ide na delo i bo morao tam delati či šče kaj zaslužiti. V Nemčiji je služ ne ravno slab, po dve, tri, pa v ništerni krajaj tūdi štiri marke na den, ka pride v naši penezaj od 26 do 52 Din na den. Nego zavolo stroška so ništerni gučali, da je ne bio ravno najbogši i ne močen. Zato se pa vsakši naš človek naj na to že naprej pripravi ne da bi sledi tam hodo od ednoga, do drugoga gospodara i s tem vsem našim delavcom dobro ime jemao. Priporočamo, da so naši delavci tam tūdi med seov složni pa strplivi. Zato, gda pride delegat se, te naj se po partijej tak vkūp spravijo, da se bodo dobro razmili

med seboj. Vsakša partija naj ma naročenih par „Novin“, ka lahko včinijo te včasi, gda se dajo spisati. S tem ostanajo v zvezi z domovinov, obenem pa tūdi pri Nemcaj pokažejo, da so naši lūdje kulturni. Svoje verske dužnosti pa naj vsakši skrbno spunjavle, ar so Nemci veren narod. Gda se bo pa vršilo vpisavanje, naznamimo v „Novinaj“, zato naj vsakši skrbno čte „Novine“. Mislimo, da bomo to v zečetki februara že znali. Pred marcom itak nedo šli delavci na delo, ar se polsko delo prvle niti nemre začnati.

— Obnovitev sadovnjakov poškodovanih po toči. Oblastni odbor mariborski je določo 30.000 Din za podporo po toči vničeni sadovnjakov. Vso akcijo je prevzela domača kmetijska podružnica. Prosilci, šteri so se pravočasno prijavili za sadne cepike pri okrajnom glavarstvu ali pri kmetijskoj podružnici, dobijo cepike po 5 do 6 Din, čiravno je oblastni odbor kūpo edno drevece po 12 Din i ešče več. Predavanje i tečajje od obnove sadovnjakov bo meo g. Šega, ravnatelj oblastne kmetijske šole v Rakičani.

— Članarina organizacij S. L. S. Dobili smo od tajništva naše stranke v Mariboru obvestilo, da so po pomoti poslali organizacijam SLS. v našoj krajini okrožnice, naj plačajo članarino za tajništvo SLS. v Maribori. S tem se da na znanje, da organizacijam naše krajine ne trbe plačivati članarine v Maribor nego tajništvi kmečke zveze za našo krajino.

— Markovci. 8. toga meseca se je ustanovila tū nova kmečka hranilnica i posojilnica i je pristopilo včasi v začetki prek 50 članov. Za predsednika je zvoleni Filo Blaž. Posojilnica začne poslovati v ednom meseci.

— Delavci za Francijo. Kak iz Nemčije, tak tūdi iz Francije ešče nej prišlo nikaj drugo kak to, da prosijo 5 jezero delavcov iz naše krajine. Gda kaj pride, včasi naznamimo v „Novinaj“. V Franciji bi posebno radi meli več ciglarov, šteri bi zaslužili pri akord deli na den do 45 frankov ali okoli 100 Din na den.

— Predavanje o davčnom zakoni. G. Čeh, svetnik zbornice za trgovino, obrt i industrijo, je meo poleg predavanja v M. Soboti v nedelo 6. januara celo vrsto predavanj v našoj krajini. Ob 8. vōri zajtra je meo predavanje v Križevcih v prostoraj gostilne Hazok. Navzočih je bilo 126 trgovcov i obrtnikov. Ob 12. vōri je meo predavanje v Gornjoj Lendavi, gde je bilo nad 300 obrtnikov i trgovcov navzočih i pri Sv. Jurji, gde je bilo okoli 80 obrtnikov i trgovcov. V glavnom je razložo, da je po novom zakoni dača menša kak do zdaj, čiravno je obrtni davek na videnje 10 krat vekši, odpadnejo pa vse državne doklade, invalidnina, komorska doklada i dohodnina.

— Davčne napovedi se morajo vlagati po sledečem redi: Prijava dohodkov od hiž najkasnej do 15. januara. Poslovni promet (1% prometni davek) i pridobnina ali davek na obrt (to je prijava čistoga dohodka v leti 1928) mora biti napovedana v časi od 1. do zadnjega februara. Tiskovine za napoved dohodkov od zgradb se dobijo v vsakšoj občini pri županu, za napoved prometa i čistoga dohodka pa v trafikaj ali pa pri gremiji trgovcev v Soboti. Povemo, da plačajo na vesnicaj dačo od hiže samo obrtniki i trgovci, kmetje ne. V pisarni gremija ali zadruga v Soboti lahko dobi vsakši od 5. do 20. februara k tomi razna pojasnila.

— Vesele svetke želejo vsem prijatelom „Novin“ naši dečki vojaki v Varaždini: Alojz Lopert iz Bogojine, Franc Skarja iz Št. Ruperta i narednik Anton Kapun iz Veržeja.

— Beltinci. Na rednom letnom občnom zbori Čebelarske podružnice je bio izvoljeni sledeči novi odbor: Predsednik Fujs Jožef iz Ižakovec, podpredsednik Rahon Štefan iz Nedelica, tajnik Sreš Ivan iz Bratonec.

— Velka Polana. Občni zbor krajevno odbora Udruženja vojnih invalidov se vrši v nedelo, dne 20. jan. ob 11 vōri v polanskoj šoli.

— Odišla je z domi Marija Zemlič iz Sodišinec. Pri sebi ma delavsko knjigico s svojim imenom. Če bi što znao za njo, naj to včasi naznani Leopoldi Zemlič, Sodišinci, p. Rankovci, ali jo pa napoti domo. Postave je bole male i slabe, stara 29 let i je mati troje dece.

— Lotmerk. Domači Orel priredi v nedelo, 13. i 20. toga meseca v Katoliškom domi ob 3. vōri zadvečera krasno lūdsko igro v peti dejanjaj „Revček Andrejček“ štera s svojov živahnostjov vsakšega zadovoli. Vstopnice se dobijo že naprej tūdi v „Panoniji“.

— Gornja Lendava. Nevemo, če nam razne veselice i plesi ne napravijo več škode kak lanska toča. Ne smo nasprotni tomi, da se lūdje včasih malo poveselijo, nego do edne mere naj to ide. Ali je potrebno, da naši delavci v celom leti teško zaslužene dinare zdaj tak na lehkni način ta zmečejo? Gostilničarom tūdi ne dela posebne časti, če si inači ne vejo spraviti gostov, kak s plesi i muzikov. Najbole pa zamerimo pri vsem tom pa ništernim starišom, šteri svojo cilo mlado deco piščajo k takšim prireditvam. Tomi naj zdaj ednok že bo konec!

— Pozdrav. Našiva g. narodniva poslanca i vse naročnike Novin toplo pozdravlava iz tihinskoga kraja pa vsem želeva veselo novo leto: Arvai Jožef z Beltinec i Sraka Martin z Gančan, zdaj v Karadjordjevi v Bački.

— Dobrovnik. Na den Sv. trej kralov je bila blagoslovena lepa nova zastava dekliške marijine družbe. Pri lepoj slavnosti je bilo vnoči lūdi navzoči.

— Tisti šteri se izselijo od nas v kakše druge države, naj se vsigdar javijo pri naši konzulataj. Če morejo, naj idejo sami osebno ta i prinesejo vse pravice seov, če ne pa naj po pošti naznanijo svoje ime, pozvanje, oblast štera njemi je dala potni list, številko potnoga lista i kak dugo vala.

— V Zagrebi se je zozidalo 670 hiž letos. Nigdar je ešče Zagreb ne tak lepo napredūvao kak ravno pod Jugoslavijov i ravno Zagreb največ ječi kak božno se njemi godi.

— Kežman se ženi. Radičovski poslanec, duhovnik dr. Kežman se v Pariei ženi z ednov amerikankov. Radičovci so se večkrat štimali, da je njūva stranka ne brezverska, ar so v njoj tūdi duhovniki. No, kak vidimo, so to jako lepi duhovniki.

— Darūvali so les za novo Martinišče: g. Bednarik Rudol, župnik v G. Lendavi, brata Jožef i Hans Vogler Motvarjanci. g. Ivan Perša, župnik pri sv. Šebeščani. Z G. Lendave: Bežan J., Bačić Fr., Steier V., Špilak Fr., Horvat J., Farič Fr., Horvat R., Zrim M., Grah J., Sukič M., Bertalanč J., Grah Št., Grah M., Bačić Št., Gumilar J., Fujs M., Zorjak K., Semler Fr., Rapoša J., Horvat F., Gumilar J., Horvat R. Vidonci: Špilak A., Lovenjak J., Fujs K., Sukič Fr., Gergek V., Gergek J., Perkič J., Farič A., Žokš K., Wolf Št. Sukič J., Kovač J., Kerec M., Šparoš Fr., Špilak M., Bernjak J., Grah L., Žokš Fr., Horvat J., Špilak Št., Horvat J., Pozvek J., Pozvek Jan., Franc Fr., Špareš Št., Pozvek J. Kovačevci: Rodi Š., Žokš J., Žokš J., Gergek A., Žokš M., Čor A., Čor M., Rodi J., Uber M., Rodi J., Gergek Al., Gergek J., Gergek M., Gergek Fr., Grah Št. iz Slavveč. Beša M. Otovci. Martinje: Sukič J., Čanko J., Sukič R., Sukič J., Kozar Jur., Kozar Št., Kozar J., Črepnjak F., Kozar Št., Zrim J., Kozar Št. Bedek V., Kozar J., Sukič Št., Sukič M., Sukič L., Sukič J., Brata Adler, Ficko Jan., Ficko J. Boreča. Vsem tem dobrorotnikom se s celoga srca zahvalimo in prosimo Boga naj njim že na tom sveti bogato poplača.

Prekosnice.

Pozvanje. Svojega dečaka mislim dati za vučitea včiti. Mislim, da bo dober vučiteo, ar ma dosta veselja do počitnic.

Doktor nindri na našem Goričkom je pripovedavao nekšoj družbi, da sta ga ednok v noči napadnola dva s sajami zamazaniva človeka i je malo falilo, da sta ga ne bujla. Pa znate, što me je napadno? pravi nakonci. Jamar i njegov pomočnik. To pa zato, ar je od tistoga časa, kak sem jez v tistom kraji nišče ne mro inači kak zavolo starosti i jamari so meli premalo služja.

Nevarnost kušūvanja. „Gospon doktor, ali je kušūvanje resan tak nevarno, kak pišejo nešterne novine?“

„Ja, ja; jako nevarno je. Eden moj prijatelj ma strašno slabo skušnje od toga. Samo ednok je kušnje eno žensko, pa se je te oženo ž njov.“

Če dete istino povej. Vučiteo pita v šoli Joška: „Ti Joško, ka je pa s tistov goskov, ka so mi tvoj oča obečali, da mi jo dajo, zdaj pa nika več ne pravijo?“

„Znajo gospon vučiteo“ odgovori Jošek — „zdaj je že nazaj zdrava gratala.“

Tolažba. Mati se tožijo, da je letos len strašno kratki zrasedo i da je ne dosta vreden. Naj bo, jo potolaži mala Anica. Bomo pa letos delali samo kratke srakice za mene i za Števeka.

Vganke.

Dobili smo jako dosta rešitev iz vsej krajov. Vnoči so vse tri popunoma dobro rešili i tej pridejo med tiste, štere lahko sreča zadene, da bodo obdarūvani. Da se jih pa lahko ešče nikelko rešilcov priglas, počakamo do prihodnjoga tjedna, ar so ništerni zadnje številko „Novin“ malo kesnej dobili v roke. Vnoči so nam poslali zdaj že tūdi nove vganke, nego pri vsakšoj vganke, štero što pošle nam, mora zapisati tūdi rešitev vganke; ovači bo naš urednik preveč posla meo, če bo morao sam reševati te vganke.

Pošta.

F. Rožman, Cleveland. Hvala za kalendar. **Kovač Peter, Trbovlje.** Zato Vas terjajo, ka ste na leto 1928. ešče nikaj ne plačali. Februara poslanih 15 Din je šlo ešče na staro leto. Kalendar smo Vam poslali lani i letos. **Lenarčič Janoš, G. Slaveči.** Na leto 1928 ešče ne plačano nikaj naročnine. Javila nam je Vaša občina tūdi ne, ka ste tam točo meli. **Bokan Franc, Sv. Jurij.** Vaše brezplačno, zato ste ešče polovico dužni 332 Din 50 par. **Jakob Jožef, Carpenter.** Neslov popravili. Naročnina je na edno leto štiri dolare za Novine i M. List, kalendar je pa brezplačen za one, ki so plačali naročnino. **Štefan Drobetz, Wien.** Lepa hvala za dobro zelenje. Probajte vse, bo že prišo blagoslov pri naročtvi M. Lista za 25 letnico. Marija Vam pa plača trūd, čiravno nikaj ne dosegete. **Jožef Smodiš, Stanjovci.** Mi smo Vam redno vse pošilali i znova vse doposlali. Falinga je mogla biti ta, da ste prle javili št 63. zdaj pa 5. **Vekoslav Bratina, Križevci.** Dobili 38 Din naročnine na 1. 1929. Višek 8 Din je podpora, ali za kalendar? Prosimo odgovor!

Penezi.

1 amerikanski dolar 56.95 Din, 1 nemška marka 13.57 Din, 1 austrijski šiling 8 Din, 1 vogrski pengő 9.92 Din, češka krona 1.60 Din, 1 taljanska lira 2.98 Din, 1 francuski frank 2.22 Din, angleški funt 176.23 Din.

